

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет Економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВА СТАТИСТИКА

Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

Освітня програма *«Фінанси, банківська справа та страхування» (скорочений термін навчання)*

Спеціальність *072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Галузь знань *07 «Управління та адміністрування»*

*Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “30” серпня 2021 р.*

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінансова статистика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	к.е.н., доцент Плець І.І.
Контактний телефон викладача	+380962131900
Е-mail викладача	ivan.plets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри фінансів www.kfin.pnu.edu.ua
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Фінансова статистика» є важливим інструментом, що забезпечує теоретичну і методологічну підготовку бакалаврів даного напрямку, служить основою для розробки і вдосконалення методів статистичного аналізу, допомагає визначити взаємозв'язку та їх закономірності в сфері фінансів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета - формування теоретичних знань та практичних навичок методики використання статистичного інструментарію для оцінки економічних явищ і процесів у фінансовій системі.</p> <p>Завдання курсу – вивчення загальних положень та методів фінансової статистики, ознайомлення з принципами побудови системи показників фінансової статистики, ознайомлення зі статистичними методами аналізу державного бюджету, платіжного балансу, інфляції, грошового обігу, банківської діяльності, страхової діяльності, фондової біржі, цінних паперів, формування навичок збору статистичної інформації про динаміку змін фінансової системи, здійснення її систематизації та класифікації, формування здатності майбутнього фахівця застосовувати методи обробки, узагальнення та аналізу інформації, творчо використовувати дані з окремих розділів фінансової системи, робити на їх основі узагальнення та висновки, приймати управлінські рішення.</p> <p>У результаті вивчення курсу студенти повинні:</p> <p>знати: основні теоретичні та методологічні принципи економіко-статистичного вивчення кількісних закономірностей масових суспільно-економічних явищ і процесів, які пов'язані з фінансовою сферою; терміни, поняття, категорії та закони, на яких базується статистика фінансів; принципи побудови системи показників фінансової статистики та методології їх обчислення; статистичні прийоми, способи та методи, спрямовані на дослідження кількісних закономірностей масових суспільно-економічних явищ і процесів, які пов'язані з фінансовою сферою.</p> <p>уміти: збирати статистичну інформацію про стан та розвиток фінансової системи держави в цілому та її окремих ланок; здійснювати систематизацію та класифікацію статистичної інформації; обирати і застосовувати методи обробки, узагальнення та аналізу статистичних даних про основні процеси в фінансовій сфері на макро- та мікрорівнях; самостійно, творчо використовувати дані з окремих розділів фінансової статистики, здійснювати на їх основі відповідні висновки; узагальнювати результати проведеного статистичного аналізу та подавати їх у найбільш прийнятній для сприйняття формі; приймати обґрунтовані рішення щодо підвищення ефективності фінансової діяльності в межах окремих економічних систем</p>	
4. Загальні і фахові компетентності	
Загальні компетентності:	
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>	

Фахові компетентності:

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію.

5. Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

6. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	58

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин			Форми контролю
	лекції	заняття	сам. робота	

Модуль 1. Теоретичні основи фінансової статистики та особливості її організації на рівні міжнародних і державних фінансів

Тема 1. Теоретичні основи фінансової статистики	2	1	3	Тести, питання, завдання
Тема 2. Основи фінансово-економічних розрахунків	2	1	4	Тести, питання, завдання
Тема 3. Статистика грошового обігу	2	2	6	Тести, питання, завдання
Тема 4. Статистика міжнародних та державних фінансів	2	2	6	Тести, питання, завдання, поточна модульна робота (за 1 модулем)

Модуль 2. Організаційні засади статистики сфер фінансової діяльності

Тема 5. Статистика банківської діяльності	2	2	6	Тести, питання, завдання
Тема 6. Статистика страхування	2	2	6	Тести, питання, завдання
Тема 7. Статистика ринку цінних паперів	2	2	6	Тести, питання, завдання
Тема 8. Статистика фінансів підприємств	2	2	6	Тести, питання, завдання, поточна модульна робота (за 2 модулем)
Захист ІНДЗ		2	15	Презентація, захист
Разом	16	16	58	

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (100 балів протягом семестру)				Сума балів з навчальної дисципліни
	Поточне тестування та самостійна робота				
	Модуль 1	Модуль 2			
	Змістовий модуль 1. Поточний контроль	Змістовий модуль 2. Самостійна робота	Змістовий модуль 3. Індивідуальне завдання	Змістовий модуль 4. Модульні роботи 1 і 2	
	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	
	30	20	30	20	
	100			100	
Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою:					
Шкала оцінювання для заліку					
університетська		національна		шкала ECTS	
90-100		5	відмінно	A	
80-89		4	добре	B	
70-79				C	
60-69		3	задовільно	D	
50-59				E	
26-49		2	незадовільно з можливістю повторного складання	Fx	
1-25			незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час усних відповідей на семінарських заняттях, а також шляхом тестування по окремих темах сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль множиться на коефіцієнт 6 і переводиться у 30 бальну шкалу				

	Оцінка	Умови отримання оцінки	
	5 (відмінно)	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 	
	4 (добре)	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача. 	
	3 (задовільно)	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно. 	
	2 (незадовільно)	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні семінарських завдань. 	
Вимоги до модульної роботи	Передбачено дві модульні роботи, які виконуються на четвертому і восьмому семінарських заняттях у формі усного опитування (оцінки 2, 3, 4, 5) термінів та понять з дисципліни (або тестування). Максимальна оцінка за кожну модульну роботу становить 10 балів, разом - 20 балів		
Самостійна	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для		

робота	контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна оцінка за тестування становить 20 балів.
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання. Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) виконується у вигляді презентації до 10 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор - староста. Оформляють ІНДЗ у вигляді презентації Power Point (захист відбувається на передостанньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за ІНДЗ становить 30 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за чотири змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (максимум 30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (максимум 20 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (максимум 30 балів). ЗМ 4. Модульні роботи 1 і 2 (максимум 20 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою фінансів, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий Залік (максимум 100 балів) виставляється автоматично за контроль результатами семестрової роботи студента. (Див. «Загальна система оцінювання курсу») В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + презентація ІНДЗ, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

8. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу:

- не запізнюватися та не пропускати заняття;
- добросовісно готуватися до виконання лабораторних робіт;
- відпрацьовувати лабораторні заняття, пропущені з поважних причин
- самостійно працювати з рекомендованою та допоміжною літературою.

Пропущені лекційні та практичні заняття студент повинен відпрацювати під час індивідуально-консультаційної роботи з викладачем.

Студент, який бажає відпрацювати пропущене заняття, повинен мати при собі:

- конспект, в якому міститься домашня робота за відповідною темою;
- пройти тестування у системі дистанційного тестування з дисципліни «Фінансова статистика».

Завершальним етапом відпрацювання пропущеного заняття є усне опитування студента по даній темі.

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Норми академічної етики мають повністю відповідати Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», який Ухвалений Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року, протокол засідання Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» №11).

9. Рекомендована література

1. Галицька Е.В., Ковтун Н.В. Фінансова статистика. Навч. Посібник. - Кондор, 2008. – 440 с.
2. Герасименко С.С., Головка В.А., Нікітіна І.М. Система національних рахунків: навч.посібник. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 217 с.
3. Кремень В.М. Фінансова статистика. [текст] навч. посіб. / В.М. Кремень, О.І. Кремень. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 368 с.
4. Мальчик М. В., Галашко С. І., Пелех А. І. Фінансова статистика: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 184 с.
5. Назарова О.Ю., Чуприна О.А. Статистика фінансів: Навчальнометодичний посібник. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 123 с.
6. Шустіков А. А. Фінансова статистика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 205 с.

_____ **І.І. Плещь**

Доцент кафедри фінансів